

Sygn. akt II AKa 418/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 grudnia 2016r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie, II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący SSA – Małgorzata Janicz (spr.)

Sędziowie SA - Adam Wrzosek SA – Ewa Jethon

Protokolant – sekr. sądowy Łukasz Jachowicz

przy udziale Prokuratora Leszka Woźniaka

po rozpoznaniu w dniu 14 grudnia 2016r.

sprawy z wniosku M. M. o zadośćuczynienie za doznaną krzywdę i odszkodowanie za poniesioną szkodę wynikłe z wykonywania wobec niego w całości lub w części kary, której nie powinien być ponieść

na skutek apelacji wniesionej przez pełnomocnika wnioskodawcy

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 19 lipca 2016r. sygn. akt XVIII Ko 33/16

I. utrzymuje zaskarżony wyrok w mocy;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adwokata A. W. kwotę 147,60 zł w tym 23% VAT tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

III. ustala, że koszty postępowania odwoławczego ponosi Skarb Państwa

UZASADNIENIE

W dniu 4 stycznia 2016r (data wpływu) M. M. złożył wniosek o zadośćuczynienie za niesłuszne skazanie w kwocie 100 000 (stu tysięcy) zł za doznaną krzywdę psychiczną i odszkodowanie z tytułu utraconych dochodów w kwocie 70 000 (siedemdziesięciu tysięcy) zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od kwoty 10 000.

Wyrokiem z dnia 19 lipca 2016r Sąd Okręgowy wW. wniosek o zadośćuczynienie i odszkodowanie na podstawie art. 552§ 1 k.p.k. i art. 554§ 4 k.p.k. w brzmieniu obowiązującym do 14 kwietnia 2016r w całości oddalił.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego wniósł pełnomocnik wnioskodawcy zaskarżając rozstrzygnięcie zawarte w pkt I orzeczenia. Wskazał iż zdaniem wnioskodawcy wyrokowi należy zarzucić naruszenie art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz art. 3 Protokołu Nr 7 sporządzonego dnia 22 listopada 1984r w S. do ww. Konwencji, a także błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku, mającego wpływ na jego treść poprzez nie przyjęcie konkluzji, że wnioskodawca domagał się zadośćuczynienia za odbycie kary, której nie powinien być ponieść, w odniesieniu zaś do grzywny, pominięciu, że Skarb Państwa bezpodstawnie dysponował kwotą 40 000 zł. Skarżący domagał się zmiany zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie zgodnie z wnioskiem, lub uchylenia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania w Sądzie I instancji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje: zarzuty apelacji pełnomocnika wnioskodawcy okazały się nie zasadne, dlatego też wnioski apelacji nie mogły być uwzględnione.

Na wstępie zauważyć należy, iż apelujący, wskazując na błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego orzeczenia, dokonuje w istocie zawężającej modyfikacji złożonego przez wnioskodawcę wniosku, w oparciu o który orzeczenie sądu I instancji zapadło i to modyfikacji co do istoty, bowiem wnosi o przyznanie zadośćuczynienia za odbycie kary w wymiarze, której nie powinien był ponieść, nie zaś za dłuższy okres przebywania na wolności w ramach warunkowego przedterminowego zwolnienia.

Rzecz jednak w tym, że obie te kwestie, z uwagi na skomplikowany charakter złożonego wniosku, zwłaszcza w sferze przejrzystości jego uzasadnienia, Sąd Okręgowy badał i w trakcie postępowania okoliczności faktyczne, wbrew twierdzeniom skarżącego, dokładnie ustalił, a następnie dowody ocenił, zgodnie z regułami art. 7 k.p.k. Przypomnieć bowiem należy, iż odracząc pierwszą rozprawę Sąd ten wezwał wnioskodawcę celem przesłuchania Go w charakterze świadka na wszystkie okoliczności złożonego wniosku, co miało miejsce na rozprawie w dniu 19 lipca 2016r, choć pierwotnie wnioskodawca złożył oświadczenie, że nie jest zainteresowany doprowadzeniem na rozprawę. Podkreślić należy, iż analiza zeznań wnioskodawcy oraz dokumentacji dołączonej do akt postępowania, wskazuje, w ocenie Sądu Apelacyjnego, na prawidłowe ustalenia stanu faktycznego sprawy, a tym samym na niezasadność postawionych w apelacji zarzutów.

W tym kontekście, uprawnione będzie stwierdzenie, iż rację ma Sąd Okręgowy, że kara orzeczona wyrokiem Sądu Rejonowego G. P. w G. z dnia 5 sierpnia 2005r (sygn. akt II K 712/05) nie została wykonana w zakresie przewyższającym wymiar kary orzeczonej wyrokiem Sądu Okręgowego w W. w sprawie o sygn. akt XVIII K 117/15. Przypomnieć należy, iż wyrok ten obejmował także skazanie wnioskodawcy na karę pozbawienia wolności w wymiarze 2 lat orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w O. w sprawie o sygn. akt VII K 1070/02, który to wyrok został następnie zmieniony przez Sąd Okręgowy w O. wyrokiem z dnia 17 marca 2015r (sygn. akt VII Ka 1164/14). Nie może ująć uwagi, że mamy do czynienia z wyrokiem łącznym Sądu Okręgowego oraz karą łączną ukształtowaną tym właśnie wyrokiem, w skład której weszły skazania nie tylko na karę 2 lat pozbawienia wolności orzeczoną wspomnianym wyrokiem Sądu Rejonowego w O. (sygn. akt VII K 1070/02, SO w O. VII Ka 1164/14), ale i (w zakresie pkt IV tego wyroku)kary orzeczone wyrokami Sądu Rejonowego w G. (1) (sygn. akt II K 7/04), Sądu Rejonowego wG. (sygn. akt IV K 224/04) oraz Sądu Rejonowego dla W. W. w W. (sygn. akt VK 1347/06). Z orzeczonej kary łącznej w wymiarze 2 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności wnioskodawca odbył 2 lata i niespełna 2 miesiące. Wniosek w brzmieniu pierwotnym, co należy wnosić z treści jego uzasadnienia, dotyczył zadośćuczynienia za odbycie przez wnioskodawcę kary w wymiarze, której nie powinien był odbyć. Konstrukcję tę, wobec okoliczności przytoczonych powyżej uznać należy za niezasadną. Z tego też powodu, we wniosku podniesiono niejako okoliczności alternatywne. Mianowicie wobec tego, że postanowieniem z dnia 30 listopada 2015r w trybie art. 82 k.k. w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 stycznia 2012r z uwagi na to, że nie odwołano warunkowego przedterminowego zwolnienia z odbycia reszty kary łącznej orzeczonej wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w G. P. (sygn. IIK 712/05) z 5 sierpnia 2005r, karą łączną ukształtowaną w wyroku Sądu Okręgowego w W. (sygn. akt XVIII K 117/15) uznano za wykonaną w całości, wnioskodawca dochodził zadośćuczynienia za to, że ostatecznie okres próby w ramach warunkowego przedterminowego zwolnienia był dłuższy niż okres, który orzeczony byłby, w przypadku braku modyfikacji kary łącznej. Prawidłowa jest wobec tego konstatacja Sądu Okręgowego, iż wniosek dotyczył (w tym wypadku) zadośćuczynienia za dłuższy okres przebywania na wolności w ramach i w rygorach warunkowego przedterminowego zwolnienia. Powyższe jednak, nie może skutecznie być objęte treścią art. 552§ 1 k.p.k., który to przepis stanowi o zadośćuczynieniu i odszkodowaniu za krzywdę i szkodę wynikłych z wykonania w całości bądź części kary, której oskarżony nie powinien był ponieść. Ten pogląd Sąd Apelacyjny w całości podziela.

Drugą kwestią która stała się przedmiotem orzeczenia sądu I instancji oraz złożonej apelacji, jest wykonanie wobec wnioskodawcy kary grzywny w wymiarze wyższym, niż winien był ponieść, co wynikało ze zmiany wyroku SR w O. (gdzie orzeczono karę grzywny w wymiarze 300 stawek po 100 zł) przez wyrok SO w O. (gdzie orzeczono karę grzywny w wysokości 150 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na 100zł). W wyroku łącznym w sprawie II K

712/05 (SR G. P.w G.)wymierzono karę łączną grzywny w wymiarze 400 stawek dziennych , ustalając wysokość jednej stawki na 100 zł. Wykonując ten właśnie wyrok ,wnioskodawca w dniu 9 stycznia 2009r wpłacił na rachunek sądu kwotę 40 000 zł . Następnie zaś drugim wyrokiem łącznym (w sprawie o sygn. akt XVIII K 117/15 Sądu Okręgowego w Warszawie) orzeczono karę łączną grzywny w wymiarze 250 stawek dziennych z ustaleniem wysokości stawki dziennej na kwotę 100 zł. W tej sytuacji, co podkreślić należy, zwrócono wnioskodawcy różnicę w kwocie 15 000 zł.

Przechodząc zatem do zarzutu apelacji dotyczącego oddalenia wniosku o odszkodowanie zważyć na wstępie należy, iż warunkiem dochodzenia odszkodowania lub zadośćuczynienia jest zaistnienie szkody lub krzywdy, która pozostaje w adekwatnym związku przyczynowym z niesłusznym wykonaniem kary, środka zabezpieczającego albo niewątpliwie niesłusznym tymczasowym aresztowaniem lub zatrzymaniem. Ustawodawca przyjmuje zasadę pełnego odszkodowania za szkodę, zgodnie z którą jej naprawienie powinno objąć poniesione straty oraz utracone korzyści, jakie dana osoba mogłaby odnieść, gdyby nie wyrządzono jej szkody . Te jednak elementy powinny być nie tylko przez wnioskodawcę wskazane, ale i udowodnione. Tymczasem, rację ma Sąd Okręgowy, iż wnioskodawca w żaden sposób owej szkody nie wykazał i nie udowodnił, a depozycje Jego tego zagadnienia dotyczące, koncentrowały się jedynie na zdarzeniach czysto hipotetycznych. Z tych też względów za chybione uznać należy zarzuty naruszenia prawa do rzetelnego procesu, oraz obrazy art. 3 Protokołu nr 7 do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności z dnia 22 listopada 1984r.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Apelacyjny orzekł , jak w wyroku.